

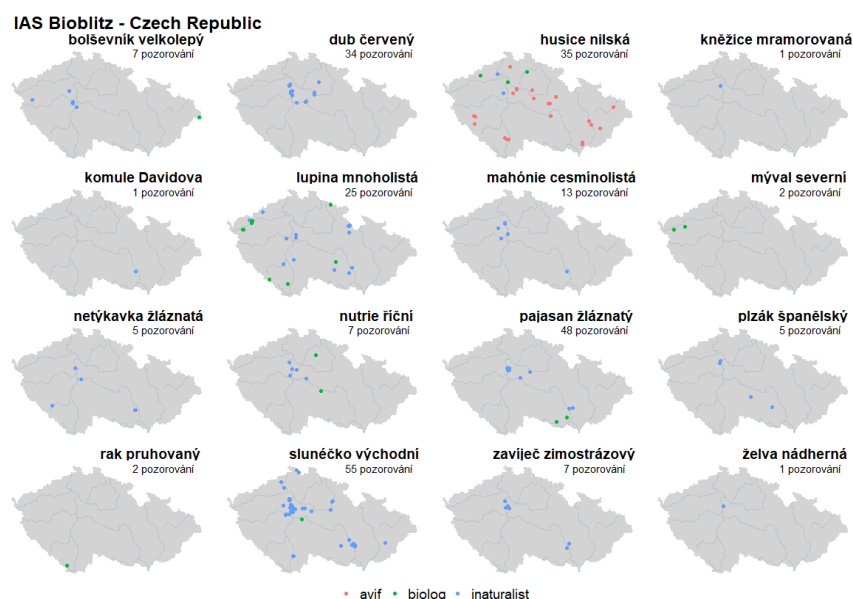
Více než 100 nadšenců se zapojilo do prvního pozorování BioBlitz v ČR

Průhonice, 20. června 2022 – O víkendu 20.–22. května 2022 proběhla v České republice první akce BioBlitz, v rámci které se mohla široká veřejnost účastnit mapování nepůvodních druhů živočichů a rostlin. Za tři dny poslalo více než 100 nadšenců 250 pozorování o 17 nepůvodních druzích. BioBlitz probíhal současně v dalších 11 evropských zemích. V České republice jsou hlavními koordinátory Výzkumný ústav rostlinné výroby, v. v. i., a Botanický ústav AV ČR, v. v. i.

Získané údaje o výskytu vybraných invazních druhů mají pro vědce jedinečný význam. A to nejen z pohledu šíření sledovaných rostlin a živočichů, zejména v málo zmapovaných oblastech, ale díky přiloženým fotografiím také kvůli kontextu výskytu, např. interakcím s dalšími druhy.

„Výsledky pozorování v rámci prvního BioBlitzu v České republice nám přinesly nejen mnoho jedinečných informací, ale také cenných interakcí se samotnými pozorovateli. V dalších ročnících plánujeme ještě více zapojit školy a přírodovědné kroužky, nejen kvůli počtu údajů, ale protože chceme zároveň děti edukovat v problematice invazních druhů,“ říká Jiří Skuhrovec, entomolog z Výzkumného ústavu rostlinné výroby a jeden z hlavních zástupců České republiky v projektu Alien CSI a místní organizátor BioBlitzu s názvem IAS BioBlitz Czech Republic 2022. *„Chceme také zařadit více termínů pozorování, aby bylo možné dobře identifikovat druhy kvetoucí např. až v pozdním létě. Věřím, že se z akce stane tradice a časem dosáhne stejné oblíbenosti jako např. City Nature Challenge.“*

Vědci získali nejvíce údajů (194 pozorování) z aplikace iNaturalist, následovala aplikace BioLog (aplikace AOPK ČR, např. výskyt mývala severního a invazního raka pruhovaného) a Avif (aplikace ČSO; 29 pozorování husice nilské).

Nejvíce údajů bylo získáno o druzích, které jsou v České republice již široce rozšířené, např. sluněčko východní nebo pajasan žláznatý. Ten byl často pozorován v chátrajících, opuštěných domech, které často slouží jako rezervoár, ze kterého se pajasan může šířit do okolí. Pajasan je přitom vysoce invazní druh stromu, který se snadno šíří a je velmi obtížné jej zlikvidovat, neodborné zásahy spíše vedou k jeho rozrůstání.

Podařilo se ale získat i unikátní pozorování, jako např. kněžice mramorované, která dovede způsobit významné škody jak v produkčním zemědělství, především na ovoci a zelenině, tak i v malých zahrádkách a sadech. Druh byl u nás poprvé nalezen v roce 2018 a začíná se šířit. Díky rychlé domluvě s nálezkyň, studentkou SŠ Zuzanou Císařovou, se podařilo jedince odchytit a založit experimentální chov.

Foto: Larva sluněčka východního v interakci s dalším nepůvodním druhem, plošticí blánatkou lipovou. Pokus o predaci však skončil neúspěchem, sluněčko blánatku velice rychle opustilo. Zřejmě zafungovala chemická obrana blánatky.

Autor: Daniela Sládková.

BioBlitz probíhal ve 12 evropských zemích současně. Některé státy cílily jen na vybrané lokality, jiné, jako právě Česká republika či Chorvatsko, na celé území. Více informací o výsledcích v ČR i v ostatních zemích naleznete [zde](#) nebo na platformě iNaturalist (<https://www.inaturalist.org/projects/alien-csi-bioblitz>).

Kontakt

Mirka Dvořáková
PR & Marketing Manager, BÚ AV ČR
miroslava.dvorakova@ibot.cas.cz
+420 602 608 766

Hana Fruhwirtová
PR VÚRV
komunikace@vurv.cz
+420 776 230 545

Jiří Skuhrovec
Výzkumný ústav rostlinné výroby, v.v.i.
jirislavskuhrovec@gmail.com
tel. +420 702 087 694

Pavel Pipek
Botanický ústav AV ČR
pavel.pipek@ibot.cas.cz
+420 724 547 559

O COST projektu Alien-CSI

Alien-CSI (Increasing understanding of alien species through citizen science) je výzkumná síť financovaná evropským programem COST. Zabývá se rozvojem a zaváděním občanské vědy do mezioborového výzkumu nepůvodních druhů a shromažďuje informace využitelné při rozhodování o jejich managementu v souladu s příslušnými právními předpisy, jako je nařízení EU č. 1143/2014 o invazních nepůvodních druzích.

O Výzkumném ústavu rostlinné výroby, v. v. i.

VÚRV je v České republice se svými 300 zaměstnanci největším pracovištěm aplikovaného výzkumu zaměřeným na rostlinnou výrobu a příbuzné obory. Kromě hlavního pracoviště v Praze-Ruzyni má ústav výzkumné a pokusné stanice i další pracoviště po celé ČR, včetně vlastní vinice na Karlštejně. Hlavním cílem výzkumu ve VÚRV je získat vědecké poznatky pro podporu trvale udržitelného rozvoje zemědělství, na základě inovací systémů a technologií pěstování zemědělských plodin pro produkci kvalitních a bezpečných potravin, krmiv a surovin pro energetické a průmyslové využití. Hlavní uplatnění výsledků výzkumu je v oblasti zvyšování efektivnosti rostlinné výroby, při zajištění minimálních negativních dopadů na životní prostředí a zdraví člověka. Více informací je na www.vurv.cz.

O Botanickém ústavu AV ČR, v. v. i.

Botanický ústav AV ČR je veřejná výzkumná instituce, která je součástí Akademie věd České republiky. Je jedním z hlavních center botanického výzkumu v ČR. Zabývá se výzkumem vegetace na úrovni organismů, populací, společenstev a ekosystémů. V současnosti soustřeďuje přes 150 vědeckých pracovníků a doktorandů v celé škále terénně zaměřených botanických oborů od taxonomie přes evoluční biologii, ekologii až po biotechnologie. Hlavním sídlem ústavu je zámek v Průhonicích. Součástí jsou také odloučená vědecká pracoviště v Brně a Třeboni a terénní stanice na Kvildě a v Lužnici. Ústav navíc zajišťuje správu jednoho z nejvýznamnějších zámeckých parků v České republice, Průhonického parku, zařazeného na seznam památek UNESCO. Více informací je na www.ibot.cas.cz.